

գիմել Եւրոպայի գաղափարներն, եթէ բոլոր գաղափարներն խառնակութիւնները չը վերջանան:

Բէլգրադից „Polit. Corresp“ լրագրին հաղորդում են, թէ Բոլգարիայի ներկայացուցիչը գանգառովեց տեղական կառավարութեանը սերբիական լրագրիներէ յարձակմունքներէ պատճառով բոլգարական գործերի մասին: Սերբիայի կառավարութիւնը խոստացաւ գաղափարներու հալածանք սկսել յիշեալ լրագրիներէ դէմ, եթէ այդ բանը պաշտօնապէս կը պահանջէ բոլգարական կառավարութիւնը:

Թիւրքաց կառավարութիւնը յայտնել է պետութիւններէ ներկայացուցիչներին, որ իշխան Ալէքսանդր խախտում է Բերլինի դաշնագիրը, աշխատելով անսահման իշխանութիւն ձեռք բերել:

Անգլիական պարլամենտը արդէն մի քանի անգամ բարձրացրել է բոլգարական հարցը, թէպէտ նա այդ հարցին այնպիսի ուշադրութեամբ չէ վերաբերել, որին նա կարօտ է: Նորիւրում համայնքներէ ժողովի անդամներէ մէկէ հարցին Վլադիսլաւ պատասխանեց, որ բրիտանական կառավարութիւնը միշտ կը պաշտպանի սղատութեան, արդարութեան և օրինականութեան մեծ սկզբունքները: Վլադիսլաւ իր կարծիքը բոլգարական գործերի մասին յայտնեց մի մասնաւոր նամակով, որին բոլգարական կառավարութիւնը պատասխանեց երկրի մէջ գործադրած խիստ միջոցներով: Ազատամիտ կուսակցութեան „Daily News“ լրագիրը ասում է, որ Անգլիան իրաւունք ունի ձայն բարձրացնել և պաշտպանել Բերլինի դաշնագրով որոշված օրինաւոր կարգը Բոլգարիայի մէջ և բոլգարական պետութիւններէ անմիջական մասնակցութեամբ: Պարլամենտի անդամներէ մէկը նշանաւոր մեծամասնութեան կողմից բոլգարական գործերի մասին նոյն կարծիքը յայտնեց, ինչ որ Վլադիսլաւն էր յայտնել: Այդպիսով բոլգարական իշխանի նպատակներին դիմագրում է անգլիական հասարակական կարծիքը, որի հետ համաձայն է Եւրոպան, բացի Գերմանիայից և Աւստրո-Ունգարիայից, իսկ այդ ընդգրկմանը վերջինը մեծ նշանակութիւն ունի Բոլգարիայի համար:

Բոլգարիայից ստացված վերջին տեղեկութիւններէ երևում է, որ բոլգարական գործերի դրութիւնը շատ վատ է: Կալաֆոնաութիւնները, զինուորական գաղափարներ, մամուլի հալածելը, վարչական խիստ միջոցները, զրանք բոլորն էլ, կարող են շատ վատ հետեւանքներ ունենալ: Թէպէտ աւստրիական և գերմանական մի քանի լրագրիները հաղորդում են, որ Բոլգարիայի մէջ գործադրած միջոցները և իշխան Ալէքսանդրի բռնած ընթացքը ոգևորութեամբ են ընդունվում ժողովրդի կողմից, բայց այդ լուրերի աղբիւրները շատ կասկածելի են և նրանց հաղորդող լրագրիներն էլ իրանց նպատակներն ունեն:

ԱՆԳԼԻԱ

Կալուստական միութեան փակելու հարցը դարձեալ բարձրացած է, չը նայելով որ դեռ նորեքումն այդ բանը անկարելի և սահմանադրութեան հակառակ էր համարվում: Բայց այժմ օրինակ են ընդունում, որ մի ժամանակ կաթոլիկների միութիւնը ապօրինի համարվեցաւ կառավարութենից և փակվեցաւ: Ֆորստերի դեռ ևս իրաւագրից չէ վերադարձել և այդ պատճառով կառավարութիւնը միջոց չունի վերջնականապէս

վճռել այդ հարցը: Կորիւ կոմսութեան մէջ ուղարկված զօրքերը այնտեղ երկար ժամանակ կը մնան երկաթուղիները, հեռագիրները և պոլիցիական տները պաշտպանելու համար:

Իրանական ապստամբութեան գլխաւոր մասնակիցների մասին արդէն կայացաւ գաղափարներ: Նրանցից հինգ մարդ գատապարտված են չորս ամսվայ կալանաւորութեանը, 15 երեք ամսվայ, իսկ մնացածները զրամական տուգանքներով: Այն տեղերի մէջ, ուր անկարգութիւններ են սպասվում, տարածված են կառավարչական ազդարարութիւններ, որոնք հրաւիրում են ժողովրդին հանդիստ մնալ և կարգը չը խանգարել, սպառնալով հակառակ դէպքում մեղաւորներին սատիկ պատժել:

Լոնդոնի „ժողովրդական միութիւնը“ մի ժողով կայացրեց, որին առաջարկվեցաւ ընդհանուր գործողութեան նախադիմք: Նախադիմք 'ի միջի այլոց պահանջում է, որ հասարակութեանը ընտրողները հաւասար իրաւունքներ ունենան, ընտրողական շրջանները միմեանց համեմատ լինեն և որ օրէնսդրական շրջանը միայն երեք տարի տևէ: Ժողովի նախագահը յայտնեց, որ անգլիական հասարակութիւնը, հաւանութիւն տալով իրանգիւղի մէջ կատարված բռնութիւններին, կարող է գրանից ինքը մնալ: Իրանական անկարգութեան մասին առաջարկութիւնը պաշտպանում էր իրանցացի պատգամաւոր Մակ-Կորտի: Նախադիմքը միաձայն ընդունվեցաւ ժողովից:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

„Berliner Tageblatt“ գերմանական լրագիրը մի համեմատական յօդուած է տրուել իշխան Բիսմարկի և Գամբետայի մասին, որոնք միասնակ հեղինակութիւն ունեն Եւրոպայի մէջ, չը նայելով նրանց պաշտօնական դրութեան զանազանութեանը: Այդ համեմատութիւնը այն եզրակացութեան է հասնում, որ առաւելութիւնը Ֆրանսիական գործիչի կողմն է:

Գերմանական կանցլերը ստիպում է հրապարակել նրա կարծիքներին, չապացուցանելով նրանց իրաւացիութիւնը, այլ ստիպմամբ, մինչդեռ Գամբետայի ազգում է իր ապացոյցների ուժով, առանց ստիպելու, ազատ խօսքի օգնութեամբ: Իշխան Բիսմարկ միշտ հիմնվում է իր հեղինակութեան և իշխանութեան վրա, աւելորդ համարելով համոզել երկիրը և նրա ներկայացուցիչներին իր ձեռնարկած վերանորոգութիւնների օգտակարութեան մէջ: Նա անց իշխանների օգտակարութեան մէջ, նա անց է կացնում իր անձնական հայեացքները մինչև անգամ մասնագիտական հարցերի մէջ, ուշադրութիւն չը դարձնելով մասնագէտների կարծիքների և ժողովրդական ձիշդ ցանկութիւնների վրա: Փոխանակ իր անտեսական միջոցների անհրաժեշտութիւնը ապացուցանելու իշխան Բիսմարկ ուշադրութիւն չէ դարձնում ազատամիտների և հասարակութեան լուստւորված դասի ընդդիմադրութեան վրա և, միայն աստիճանաւորներով, պահանջողներով և կղերականների գանազան տարրերի հետ, մաքաւում է ազատամիտների դէմ:

Թէ հասարակութիւնը, թէ գերմանական պարլամենտը և թէ Գերմանիայի ամբողջ ազգաբնակչութիւնը կասկածանքով է վերաբերվում իշխան Բիսմարկի տնտեսական տեսութիւններին: Նրա մաքսային քաղաքականութիւնը, որ պէտք է մեծացնէր պետական եկամուտները, երկրի մէջ թանկութիւն գցեցին: Իշխան Բիսմարկի սօցիալական վե-

րանորոգութիւնները վերջ 'ի վերջոյ այն հետեւանքի են հասնում, որ դժուարացնում են բանորների մեծամասնութեան դրութիւնը, ապահովելով փոքրամասնութեանը:

ՖՐԱՆՍԻԱ

Ֆրանսիական առաջին մինիստր Ժիւլ Ֆերրի մտադիր է մի քաղաքական ճառ արտասանել Եպինակի մէջ, որտեղ նա ուղեւորվում է այդ քաղաքի մէջ կազմվող դեղատնտեսական տօնին ներկայ գտնվելու համար: Ֆերրի մտադիր է այդ ճառով բացատրել այն թերի կարծիքները, որոնք տարածվել են կառավարութեան չափաւոր ընթացքի պատճառով հասարակական կարծիքը զրաւող նշանաւոր հարցերի վերաբերութեամբ:

Պատերազմական մինիստր գեներալ Ֆարրանբուական է քուէարկութիւնից զինուորական ծառայութեան ժամանակաւիջոյ մասին, բայց նա մտադիր է հրաժարական տալ:

Պատգամաւորների ընտրութիւնները երեւի սեպտեմբերին կը կատարվեն: Նահանգական զրեթէ բոլոր լրագիրները ծագում են „République Française“ լրագրի հաղորդած լուրը, իբր թէ ընտրողական օրէնքի մերժելը սենատի կողմից նահանգներում մեծ տպաւորութիւն գործեց: Այդ լրագիրները պնդում են, որ նահանգները սենատի վճիռն անտարբերութեամբ վերաբերվեցան և նրանց վրա վատ տպաւորութիւն գործեց պատգամաւորների ժողովը ժամանակից առաջ արձակելու պահանջը: Այսպէս խօսում են ոչ թէ յետագիւմական լրագիրները, այլ նրանք, որոնք մինչև այժմ Գամբետայի պաշտպաններն էին: Հաւատացնում են, որ Գամբետայի բարեկամները ամեն կերպ աշխատում են դժուարութիւններ պատճառելու համար: Նրանք պնդում են, որ Գամբետայ լծողի պատգամաւորների ժողովի նախագահութիւնը և բոլոր միջոցներով աշխատի մինիստրութիւնը իր ձեռքը գցելու համար Գամբետայի ստանութեամբ է ընդունում այդ խորհուրդները:

Ընդհանուր ուշադրութիւնը դարձրած է „Հալասի ընկերութեան“ նկատողութեան վրա, որ սպառնում է Թիւրքիային Տրիպոլիսի գործերը ուղարկելու համար այն նպատակով, որ ցոյց տրվի տեղական հասարակութեանը, թէ Տրիպոլիսը Թիւրքիայի նահանգ է: Կարծում են, որ այդ նկատողութիւնը վատ տպաւորութիւն կը գործէ:

Գամբետայի գարձեալ մի նշանաւոր անաջողութեան հանդիպեց: Նա յոյս ուներ, որ այժմեան պատգամաւորների ժողովը ժամանակից առաջ կարձակվի և ինքը կը կարողանայ պատրաստել նոր ընտրութիւններ: Գրեվի և սենատի դէմ նրա օգնական Բորդու պատրաստակամութիւն յայտնեց առաջարկել պատգամաւորների ժողովին, որ նա հրաւիրի նախագահ Գրեվին ժամանակից առաջ արձակել պատգամաւորների ժողովը: Թունիսի 13-ին հաւաքվեցան հանրապետական կուսակցութեան բոլոր քաժինները այդ հարցը քննելու համար: Արձաբանութիւնները շատ տաք էին և նրանց հետեւանքը անսպասելի: Հանրապետականները 250 ձայների մեծամասնութեամբ 70 դէմ վճռեցին չը պահանջել այժմեան ժողովի արձակելը: Հանրապետական միութիւնը սենատի մէջ յայտնեց, որ նա սահմանադրութեան վերաբնութիւնը օգտակար է համարում, միայն թէ պատգամաւորների ընտրութեան համար ներկայ բո-

պէն անյարմար է: Ինչպէս երևում է Գամբետայի վճռել է հանդուստեթեամբ տանել անձնական այդ անաջողութիւնները և այժմ „République Française“ լրագրի չափաւորութիւն է քարոզում: Այժմեան երկպառակութիւնները սենատի և պատգամաւորների ժողովի մէջ բանկ վերաբերում է Գամբետայի և Գրեվի մէջ եղած ստանութեանը: Պատգամաւորների ժողովը չուտով կը սկսի բիւզժետի քննութիւնը:

Մինիստրների խորհուրդը վճռեց, որ այլ ևս չէ կարելի պատգամաւորների ժողովի արձակելու հարցը քննել, քանի որ պարլամենտական մեծամասնութիւնը կայացրել է վերոյիշեալ վճիռը: Կառավարութիւնը մտադիր է առաջարկել, որ զաղթականութիւնների մէջ ընդհանուր ընտրողական օրէնքները գործադրվեն, փոխանակ արտաքոյ կարգի օրէնքների: Պարլամենտական աշխատանքների վերջը Գրեվի կամենում է դիմել Ֆրանսիական օրէնսդրական ժողովներին մի շրջաբերականով և այնուհետեւ այցելել Ֆրանսիական նահանգները:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

— Լրագիրները հաղորդում են, որ Կ. Պոլսի ուստացի եպիսկոպոս Դովիկով առաջարկել է Բ. Գրանը մի ծրագրի փոքր-Ասիայում վերանորոգութիւններ մտցնելու մասին:

— Վանից մեզ մասնաւոր նամակով հաղորդում են որ Թիւրքիան շատ կասկածաւոր աչքով է նայում այդտեղի մարմնամարզութեան և Հայաստանի աշխարհագրութեան գաղափարութեան վրա: Կարծես զրանց մէջ տեսնում է երկու զօրիկ թշնամիներ, որոնք պատրաստվում են իր դէմ մարտնչելու:

— Կարինից մեզ հաղորդում են որ այդտեղ անհամբեր սպասում են նոր բարձրագոյն զբոսայգի բացման և թէ նորաւարտ ուսումնական խումբը պէտք է չուտով արտասահմանից գալ այդ քաղաքը իր գործը սկսելու համար:

— Վանից մեզ գրում են որ մինչև այժմ վանի և Երզրումի (Կարինի) մէջ տեղութեան փոստ չը կար: Այժմ հաստատվել է այդ երկու քաղաքների մէջ փոստային հաստատարարութիւնը և այժմ նամակները Կ. Պոլսից 13 օրվայ միջոցում վան են հասնում:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամերիկայում սպրում է և առողջ գրութեան մէջ է գտնվում մի կին՝ միա Մարգարիտա Բէլէ, որը յունկարի 8-ին տօնում էր իր ծննդեան օրը 110-դ անգամ: Անգլիական թղթակիցը գրում է, որ ինքն համոզվեցաւ այդ կնոջ տարիների ճշգրտութեան մէջ նրա ծննդեան և կենդանական գրքերից, որի մէջ գրված են նրա բոլոր ազգականները:

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԻՑ

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 13 յունիսի Պետական բանկի 5% տոմսը առաջին շրջանի արժէ 96 ռ. 50 կ., երկրորդ 94 ռ. 50 կ., երրորդ 94 ռ. 50 կ., չորրորդ 94 ռ. 62 կ., ներքին 5% առաջին փոխառութեան տոմսը արժէ 225 ռ. 50 կ., երկրորդ 219 ռ., արեւելեան առաջին փոխառութեան տոմսը արժէ 93 ռ. 12 կ., երկրորդ 92 ռ. 87 կ., երրորդ 92 ռ. 87 կ., ոսկի 8 ռ. 15 կ.: Ռուսաց 1 բուբլ Լոնդոնի վրա արժէ 24,45 պէնս, Ամստերդամի վրա 123 պէնս, Բուսաց 100 ռ. Համբուրգի վրա արժէ 209 մարկ, Փարիզի վրա արժէ 256 ֆրանկ 87 սանտիմ:

Խմբագիր—հրատարակող ԳԻՐԳՈՐ ԱՐՄԵՐՈՒՆԻ